

รายงานสรุปผลการดำเนินการขับเคลื่อนนโยบายของกรมปศุสัตว์ (DLD Co-ordinator : DLD-C)
ระดับพื้นที่ จังหวัดหนองคาย รอบที่ 2/2566 ที่ประสบผลสำเร็จ

โครงการเครือข่ายผสมเทียมโคเนื้อเพิ่มรายได้ (ในพื้นที่จังหวัดหนองคาย)

จุดประสงค์ของโครงการ

ให้เจ้าหน้าที่ผสมเทียมซึ่งปฏิบัติงานอยู่ในพื้นที่จัดตั้งฟาร์มเครือข่ายผสมเทียมของตนเองขึ้นมา เพื่อช่วยกรมปศุสัตว์เฝ้าระวังโรคระบาดที่สำคัญในโคเนื้อไม่ให้เกิดโรคขึ้น ซึ่งหากมีการเกิดโรคขึ้นจะต้องควบคุมโรคไม่ให้เกิดการแพร่ระบาดในวงกว้างและให้โรคสงบโดยเร็ว ในขณะเดียวกันสำนักเทคโนโลยีชีวภาพผลิตปศุสัตว์ โดยศูนย์วิจัยการผสมเทียมฯ เข้าร่วมปฏิบัติงานกับสำนักงานปศุสัตว์จังหวัด โดยเพิ่มประสิทธิภาพของเจ้าหน้าที่ผสมเทียมผ่านการฝึกอบรมและเพิ่มประสิทธิภาพระบบสืบพันธุ์แม่โค โดยมีเป้าหมายให้แม่โคเนื้อในโครงการตั้งท้องหลังคลอดได้ภายใน 5 เดือน ทั้งนี้เมื่อฟาร์มเครือข่ายไม่มีโรคระบาดและได้ผลผลิตลูกโคเร็วขึ้นจะทำให้ต้นทุนในการผลิตลูกโคลดลง ส่งผลให้เกษตรกรมีรายได้ (กำไร) เพิ่มขึ้น

เป้าหมาย

1. เจ้าหน้าที่ผสมเทียมทั้ง 5 ราย ส่งรายชื่อเกษตรกร จำนวนรายละ 10 ฟาร์ม (รวมทั้งหมด 50 ฟาร์ม)
2. เจ้าหน้าที่ผสมเทียมทั้ง 5 ราย ได้รับการถ่ายทอดความรู้จากศูนย์วิจัยการผสมเทียมและเทคโนโลยีชีวภาพ
3. เจ้าหน้าที่ผสมเทียมทั้ง 5 ราย ปฏิบัติงานด้านการผสมเทียม เฝ้าระวังโรคระบาด ถ่ายทอดความรู้ให้เกษตรกรทั้ง 50 ฟาร์ม พร้อมทั้งรายงานผลทุกวันที่ 5 ของเดือนถัดไป

ระยะเวลาในการดำเนินงาน

1 เมษายน 2566 – 30 กันยายน 2566

พื้นที่ดำเนินการ

ทุกอำเภอในจังหวัดหนองคาย ที่มีเจ้าหน้าที่ผสมเทียม

วิธีการแนวทางการดำเนินการ

1. ศูนย์วิจัยการผสมเทียมฯ ประชุมชี้แจง สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดหนองคาย
2. สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดหนองคาย ส่งรายชื่อเจ้าหน้าที่ผสมเทียมและรายชื่อเกษตรกร
3. ศูนย์วิจัยการผสมเทียมฯ อบรมเจ้าหน้าที่ผสมเทียมของสำนักงานปศุสัตว์จังหวัดหนองคาย
4. สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดหนองคายสำรวจข้อมูลตามแบบสำรวจและส่งให้ศูนย์วิจัยการผสมเทียมฯ
5. เจ้าหน้าที่ผสมเทียมประชุมชี้แจงฟาร์มเครือข่ายฯ
6. เจ้าหน้าที่ผสมเทียมถ่ายทอดความรู้ด้านการจัดการฟาร์มให้ฟาร์มเครือข่าย
7. ศูนย์วิจัยการผสมเทียมฯ และสำนักงานปศุสัตว์จังหวัดหนองคายร่วมปฏิบัติงานการจัดการระบบสืบพันธุ์

8. เจ้าหน้าที่ผสมเทียม ปฏิบัติงานด้านผสมเทียมและช่วยงานด้านสุขภาพสัตว์
9. เกษตรกรเครือข่าย ช่วยกรมปศุสัตว์เฝ้าระวังโรค
10. สรุปและประเมินผลการปฏิบัติงาน

ผลการดำเนินงาน

1. ศูนย์วิจัยการผสมเทียมและเทคโนโลยีชีวภาพขอนแก่น ประชุมชี้แจงรายละเอียดตัวชี้วัด และอบรมเจ้าหน้าที่ผสมเทียมของสำนักงานปศุสัตว์จังหวัดหนองคาย

2. สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดหนองคาย ส่งรายชื่อเจ้าหน้าที่ผสมเทียมและรายชื่อเกษตรกร
3. สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดหนองคายสำรวจข้อมูลตามแบบสำรวจ และรายงานให้ศูนย์วิจัยการผสมเทียมและเทคโนโลยีชีวภาพขอนแก่นทราบ ทุกวันที่ 5 ของเดือนถัดไป (ตัดยอดทุกวันที่ 25 ของเดือน)
4. เจ้าหน้าที่ผสมเทียมประชุมชี้แจงฟาร์มเครือข่ายฯ ถ่ายทอดความรู้ด้านการจัดการฟาร์มให้ฟาร์มเครือข่าย ปฏิบัติงานด้านผสมเทียมและช่วยงานด้านสุขภาพสัตว์ โดยที่เกษตรกรเครือข่าย ช่วยกรมปศุสัตว์เฝ้าระวังโรค

5. ศูนย์วิจัยการผสมเทียมและเทคโนโลยีชีวภาพขอนแก่น และสำนักงานปศุสัตว์จังหวัดหนองคาย ร่วมปฏิบัติงานการจัดการระบบสืบพันธุ์ โดยออกดำเนินการแก้ไขปัญหาระบบสืบพันธุ์ และเหนี่ยวนำการเป็น สัต

หน่วยงานที่ร่วมดำเนินงาน

1. สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดหนองคาย
2. ศูนย์วิจัยการผสมเทียมและเทคโนโลยีชีวภาพขอนแก่น
3. สำนักงานปศุสัตว์อำเภอที่มีเจ้าหน้าที่ผสมเทียม จำนวน 5 อำเภอ

ปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะ

1. เจ้าหน้าที่ผสมเทียมในจังหวัดหนองคาย มีจำนวนน้อย ไม่สามารถให้บริการแก่เกษตรกรได้อย่างทั่วถึง
2. แม้โคหลังคลอดกลับมาผสมติดยาก เนื่องจากปัจจัยด้านสภาพอากาศ วิธีการเลี้ยงของเกษตรกร และคุณภาพอาหารที่ใช้เลี้ยงโค ซึ่งอาหารคุณภาพในปัจจุบันมีราคาสูง เกษตรกรบางรายไม่มีทุนในการซื้อ ควรส่งเสริมให้เกษตรกรรู้วิธีผลิตอาหารคุณภาพจากวัตถุดิบเหลือใช้ในพื้นที่ รวมไปถึงพัฒนาการเลี้ยง และฟาร์มให้ได้มาตรฐาน GFM เป็นอย่างน้อย
3. อยากให้มีการจัดอบรมเจ้าหน้าที่ผสมเทียมอย่างสม่ำเสมอ เพื่อทบทวนความรู้เรื่องโรคระบบโรคระบบสืบพันธุ์ และพัฒนาทักษะอื่น ๆ เช่น ย้ายฝากตัวอ่อน
4. โรคระบบในบางพื้นที่ยังพบอยู่บ้าง โดยเฉพาะโรคล้มปี สกิน ส่งผลให้โคมีสุขภาพไม่แข็งแรง โคนไม่สมบูรณ์พันธุ์

ปัจจัยแห่งความสำเร็จ (Key Success Factor)

1. ศูนย์วิจัยการผสมเทียมและเทคโนโลยีชีวภาพขอนแก่น มีการประชุมชี้แจงและฝึกอบรมเจ้าหน้าที่ผสมเทียมก่อนดำเนินโครงการ และติดตามผลการดำเนินงานเป็นประจำ
2. เจ้าหน้าที่ผสมเทียมทั้ง 5 อำเภอ ในจังหวัดหนองคาย มีการประชุม พูดคุย ถึงปัญหาและอุปสรรคที่พบทุกเดือน และแลกเปลี่ยนผ่านทางไลน์กลุ่ม
3. ศูนย์วิจัยการผสมเทียมและเทคโนโลยีชีวภาพขอนแก่น มีการส่งเจ้าหน้าที่ ลงพื้นที่เพื่อช่วยเหลือในการตรวจประเมิน และแก้ไขปัญหาผสมติดยาก รวมถึงเหนี่ยวนำการเป็นสัตว์
4. เกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการฯ ให้ความร่วมมือเจ้าหน้าที่ และปฏิบัติตามคำแนะนำเป็นอย่างดี